

SMITHOV GOVOR JE RAZBURIL VLADNE KROGE

Notranji tajnik Ickes je vr-
gel proti Smithu besede,
s katerimi se je sam bra-
nil, ko ga je leta 1928
Hoover dolžil, da hoče u-
vesti "socializem" v A-
meriki.

WASHINGTON, 26. jan. — Vi-
trijolčni napad na Rooseveltovo
administracijo od strani Alfreda
E. Smitha preteklo soboto zvečer
na banketu American Liberty
Lige sicer ni bil nepričakovan,
vendar pa je administracijske
kroge razburil kot še malokateri
politični incident. Brez ozira, kaj
bo Smith storil v letošnji pred-
sedniški kampanji, bodisi da bo
"šel na sprehod", kakor se je iz-
razil v soboto, ali pa morda po-
skusi s akcijo za organiziranje
"ustavne demokratične stranke",
pa ni nobenega dvoma, da so de-
mokratiški krogi strahovito raz-
jarjeni nad svojim nekdanjim
voditeljem. Najbolj jih je razto-
gilo primerjanje Washingtona
z Moskvo ter očitke, da je Roo-
sevelt za praktične svrhe demo-
kratsko platformo, na kateri je
bil izvoljen, takorekoč vrgel v
koš za smeti.

Formalno bo odgovoril Smithu
senator Robinson iz Arkansasa,
ki je bil leta 1928, ko je bil Smith
predsedniški kandidat proti Ho-
overju, njegov tovariš na demo-
kratskem tiketu kot kandidat za
podpredsednika. Robinson je da-
nes kar pihal od jeze, ko je zbi-
ral "dinamit" za odgovor, ki bo
jutri (danes) ob 10:45 zvečer
oddajan po narodnem radio o-
mrežju.

Prvi od administracije je uda-
ril po Smithu notranji tajnik
Harold Ickes. Ta je v nedeljo
zvečer predaval v Town Hallu
in ko je predavanje zaključil, ga
je senator Barkley iz Kentuck-
ja po očitno naprej aranžira-
nem dogovoru vprašal, kaj mi-
sli o Smithovem govoru in če se
morda spominja, da je leta 1928
Hoover Smitha dolžil, da skuša
uvesti socializem, prav kot se-
daj Smith dolži Roosevelta.

"Prav dobro se spominjam,"
je odvrnil Ickes z nasmehom,
(Lalje na 2. str.)

SND v Lorainu

Slovenski Narodni Dom v Lo-
rain, O. ima za leto 1936 sledeči
direktorij: John Piškur, pred-
sednik; Frank Ravnikar, pod-
predsednik; John Bruce, tajnik;
John Kums, blagajnik; John I-
vancić, zapisnikar; Mike Osta-
nek, Jos. Skapin, Louis Balant,
nadzorni odbor; Frances Brešak,
John Svet, Anna Urbas in John
Strugtelj, prosvetni odbor. Red-
ne seje direktorija se vrše vsaki
tretji ponedeljek v mesecu.

Čitalnica v Lorainu
Čitalnica v Lorain, O. je iz-
volila sledeči odbor za 1936: Fr.
Posavec, predsednik; John Bru-
ce, podpredsednik; F. Brešak, taj-
nik in knjižničar; Fr. Ravnikar,
blagajnik; Stanko Rus, zapisni-
kar; Matilda Ostanek, Frank
Gradišek, in Frank Ivančič, nad-
zorniki; Max Kragelj, igrovodja
ter Anthony Jevce, arhivar. Seje
so vsako prvo nedeljo v mesecu.

Po operaciji

Anne Nachtigal, 705 E. 91 St.
je srečno prestala operacijo v
bolnišnici ter se sedaj nahaja
doma.

ZANIMIVE VESTI IZ ŽIVLJENJA NA- ŠIH LJUDI PO ŠIRNI AMERIKI

V San Franciscu, Cal., je umrl
John Guštin, star 56 let, doma
iz Gornje Lokavice pri Metliki v
Beli krajini. Podlegel je po tež-
ki operaciji. Bil je motornik pri
cestni železnici. V istem mestu
je umrl zadet od kapi Jakob Ska-
la, star 73 let, doma iz Semiča v
Beli Krajini, ki zapuša vdovo,
sina in omoženo hčer. Pokojni
je bil eden izmed najstarejših
naseljencev v naselbinu. Pred
kratkim je umrla Kristina Sva-
tič, stara 46 let, doma od Draga-
tuša v Beli krajini, ki zapuša
moža in sina. Med mašo je zadel
mrtvoud slovenskega župnika
Frank Turka, ki se sedaj naha-
ja v bolnišnici.

V Butte, Mont., se nahaja v
bolnišnici St. James rojak Av-
gust Špolar, ki si je pri delu v
rudniku zlomil nogo. Tam se
nahaja tudi Miroslav Vujnovič,
ki je bil tudi pobit v rudniku.
Rojakinja Angela Kozarnik pa
se je morala podvreči težki ope-
raciji.

V Trinidadu, Colo., je pred
kratkim umrl rojak Frank Jero-
šek. V starem kraju zapuša bra-
ta in sestro. Bil je član SNPJ.
V Brooklynu, N. Y., je zadnje
dni nanaglomala umrl Frank Ton-
čič, star 48 let, doma iz Kamni-
ka. Pokojni zapuša ženo in dve
otroka.

"Mladinski List", ki ga izdaja
SNPJ, prinaša v številki za me-
sec januar črtico "Local Color—

the Civilized Indian Girl", katero
je napisal Frank Sodnikar, ured-
nik angleške sekcije "Enako-
pravnosti".

Iz Calumeta, Mich., poročajo:
Umrla je Mary Svetič, vdova,
stara 72 let, ki je 30 let živel v
Ameriki. Njeni sinovi in hčere so
razkropljeni po drugih krajih,
in umrla je sama in zapuščena.
— Jos. Ozanič v sosednjem So.
Range-u je bil podrt od nekega
avtomobila, pri čemur mu je zlo-
milo nogo. — Iz Detroita je pri-
šla vest, da je tam umrl bivši dol-
goletni Calumetčan John Puhek,
star 73 let in doma od Črnomlja
v Beli Krajini.

V Buenos Airesu, Argentina,
sta se poročila Ivanka Strukelj,
doma iz Tolminkga, in Anton
Borčić, doma iz Dalmacije.

Dne 17. januarja zvečer je bil
v Pittsburghu, Pa., ko je name-
raval iti kegljat v Narodni dom
na 57. cesti zadet od avta Mr. O-
blak. Avtomobil je privozil za
njim, ga udaril pod kolena in ga
vrgel na tla. Dobil je poškodbe
tudi na levem ušesu. Nahaja se
v zdravniški oskrbi na domu.

Dramatični odsek Slovenskega
Doma v Library, Pa., vpripori v
nedeljo 2. februarja veselo igró
"Trije vaški svetniki".

V St. Michael, Pa., je umrl
18. januarja Frank Kumerdel.
Doma je bil iz okolice "Bleda" na
Gorenjskem. Tukaj zapuša že-
no in hčerko.

Slike iz Evrope

Sinoči so se kazale v Board of
Education dvorani za povablje-
ne goste filmske slike, katere je
povezval po Evropi zadnjo poletje
Mr. Theodore Andrica, poročee-
valec za "Cleveland Press". Sli-
ke so izvrstno izdelane in kaže-
jo mesta in dežele 14 evropskih
držav. Mnogo gradiva je v bar-
vah. Med slikami je tudi vključe-
na Jugoslavija, oziroma Ljub-
ljana. Belgrad in Zagreb dobijo
največ pozornosti. Slike so na
razpolago vsakovrstnim skupi-
nam, katere bi jih želele predva-
jati v svojih lastnih prostorih.
So brezplačne, samo Mr. Andri-
ca priporoča, da kjer bi se kaza-
le, da se ne računa vstopnine.
Pišite na Mr. Andrica, pri "The
Cleveland Press" glede nadaljnjih
informacij.

12. OBLETNICA SMRTI NIKOLAJA LENINA

MOSKVA, Sovjetska Unija. —
Pretekli četrtek se je širom
Sovjetske unije slovesno obha-
ljalo 12. obletnico smrti Nikola-
ja Lenina. Tukaj je 40 tisoč lju-
di korakalo na Rdeči trg h grob-
nici, kjer počiva truplo očeta
sovjetske revolucije. Spominska
zbiorovanja so se vršila širom
dežele. V Moskvi so vespoved
visele črno obrabljene zastave.
Na Trgu revolucije je bil otvor-
jen Leninov muzej, kjer so raz-
stavljene spominki iz Leninovega
življenja.

Predavanja za starše

Health and Parent Education
Association obdržava ta teden
predavanje v Higbee auditorium.
Znane avtoritete na zdravstven-
nem polju bodo predavale o
zdravju in vzgoji otrok. Preda-
vanje se vrši v četrtek in petek
ob 10:30 zjutraj in ob 2. uri po-
poldne.

Doma iz bolnice

Mrs. Weiss, E. Miller Ave., se
sedaj nahaja na potu okrevanja
na svojem domu. Prijateljice jo
lahko obiščejo.

JACANJE NACHSKE KON- TROLE NAD MLADINO

BERLIN, 27. jan. — V svrhu
ojačene kontrole nad dejanjem
in nehanjem mladih moških, ki
so spolnili šolo, ki pa še niso zre-
li za vojaško službo, bo vlada
znižala delovni čas za mlade
moške, ki bodo prosti čas morali
porabiti za "telesno vežbo in iz-
obrazbo značaja".

2500 NEMCEV STUDIJA V I- NOZEMSTVU

BERLIN, 27. jan. — Na po-
dlagi posebnih dogovorov glede
valute je lani 2,500 Nemcev stu-
diralo v inozemstvu, dočim jih
je leta 1934 samo 1,500. Največ
jih je pohajalo v šole v Angliji,
namreč 666, dočim jih je v Zed.
države prišlo 114.

POLICAJ USTRELIL ŽENSKO "PO POMOTI"

DETROIT, 27. jan. — Danes
je bil tu suspendiran patrolman
Frank Farkas, ki je "po pomoti"
ustrelil 34-letno Dorothy
Martin, katero je v temi vzel
za roparja. Dva policaja sta
raziskovala okolico, ko je pri-
šlo poročilo, da se v okolici po-
tika neki sumljiv moški.

Smrtna kosa

Snoči je preminul Frank Pe-
trich, star 52 let, stanujoč na
447 E. 158 St. Doma je bil iz se-
la Jazbinje na Hrvaškem, odko-
der je prišel v Ameriko leta
1911. Pokojni zapuša tukaj že-
no, 2 sinova in 4 hčere. Bil je
član društva "Sloboda", št. 235,
HBZ in Samostojnega Radnič-
kega Podpornega društva. Po-
greb se vrši v četrtek zjutraj ob
8:30 iz pogrebnega zavoda Au-
gust F. Svetka, 478 E. 152 St.,
v cerkev Marije Vnebovzete ter
na Calvary pokopališče.

Zgubljene očala

Očala dobi nazaj tisti, ki je po-
tresal pepel na Hale Ave., proti
Sylvia Ave., ako se zglaš pri V.
Turk, 21232 Nauman Ave., Eu-
clid, Ohio.

RAZNE NOVICE

VOLITVE NA GRŠKEM

ATENE — V volitvah, ki so
se vršile v nedeljo na Grškem,
je liberalna stranka bivšega pre-
mierja Venizelosa porazila koa-
licijske stranke generala Kondy-
lisa, čegar puč je omogočil po-
vratek kralja Jurija.

ZA RUSKE TURISTE

MOSKVA — Sovjetska vlada
bo prvič, odkar obstoji, odprla
pot v deželo avtomobilistom iz
inozemstva. Vstop v deželo bo
dovoljen po treh mednarodnih
cestah, ena skozi Finsko, druga
skozi Estonijo, tretja pa skozi
Poljsko.

SEDEŽI ZA POGREB

LONDON — Sedeži pri oknih
hiš ob cestah, skozi katere se bo
daes vil žalni sprevod ob pogre-
bu kralja Jurija, se sijajno pro-
dajajo. Cene znašajo do \$20.
Londonski listi so polni oglasov
od lastnikov hiš, ki bodo na ra-
čun pogreba napravili dober bu-
siness.

ZARADI PRILEŽNICE

LONDON — Romunski kralj
Karol je došel sem na pogreb
kralja Jurija, toda kraljica Ma-
rija ga ni povabila kot gosta v
kraljevsko rezidenco, kjer so
nastanjeni zastopniki drugih
kraljevskih hiš. To pa v sled Kar-
lovega razmerja z rdečelaso
Magdo Lupescu. Pokojni kralj
je leta 1928 Karlu, ki je takrat
živel v inozemstvu, vsled istega
vzroka ukazal, da zapusti Angli-
jo.

VSI SO ENAKI

DETROIT. — Rev Coughlin je
v nedeljskem radio govoru z o-
zirom na Al Smithov napad na
New Deal izjavil, da se gre za
laži-hoj med onimi, ki so "zno-
traj" in tistimi, ki so "zunaj".
Na eni kot na drugi strani so
bankirji, monopolisti in municij-
ski tovarnarji, velike ljudske
mase kot navadno pa vmes, je
rekel Coughlin.

Razkosana ženska

V nedeljo zjutraj so bili v
ovodju Hart Manufacturing to-
varniške poslopja na 2315 E.
20 St. najdeni zaviti v žaklje
in v košari kosi ženskega trupla,
ki je morala biti umorjena za
pred štirimi ali petimi dnevi.

Nišlo se je eno roko in noge
in kose trupla, toda ne glave.
S primerjavo prstnih odtisov
umorjene ženske s kriminalni-
mi rekordi na policiji se je do-
gnalo, da je umorjena ženska
42-letna Florence Martin Po-
lilla, ki je bil že večkrat areti-
rana radi vodstva zloglasnih
javnih hiš. Sinoči je policija a-
retirala kot osumljenca nekega
moškega, ki je zaposlen kot
voznik trucka pri neki firmi,
ki se nahaja samo dva bloka od
kraja, kjer so bili najdeni kosi
umorjene ženske.

BIVŠI KAJZER JE 77 LET STAR

DOORN, Holandija, 27. jan.
— Bivši nemški cesar Viljem je
danes obhajal svoj 77. rojstni
dan. Viljem je navzlec visoki sta-
rosti še vedno krepak in njegov
hrbet ni niti najmanj upogel.
Mnogo časa porabi za sprehode,
sekanje drv, avtomobilske vož-
nje in znanstveno delo. Ker je
bil pokojni angleški kralj Jurij
Sylvia Ave., ako se zglaš pri V.
Turk, 21232 Nauman Ave., Eu-
clid, Ohio.

Zakaj se učiti angle- ščine?

Veliko vzrokov podajo starejši
kadar so vprašani zakaj ne ob-
iskujejo popoldanskih ali večer-
nih razredov za angleščino, ka-
teri se vrše v naših Domovih
ali kje drugje. Da navedem par
teh vzrokov, nekateri pa niso ni-
kakor opravičljivi. Namreč:

1. Nekateri pravijo, da bi se
mogoło poročat v naših sloven-
skih časopisih. Drugi zopet pr-
vijo, da nimajo nobenega časo-
pisa, ker jih depresija tare, ter
so bili prisiljeni, da so odpove-
dali naročnino.

2. "Čemu mi pa bo anglešči-
na, ako se jo učim?" Saj lahko
kupim v domačem jeziku vse,
kar potrebujem, druge trgovce
se pa že pripravi, da razumejo,
kadar jim pokažeš denar."

3. "Moj mož se kroga z menoj,
kadar grem v šolo. Radi miru v
hiši ostanem doma." Je pa zo-
pet obraten slučaj, ko mož pri-
govarja svoji ženi, toda ona nima
veselja.

4. "Se mi sosedje smejejo, ker
hodim v šolo." Po opazovanju
se je pokazalo, da so sosedje ra-
zumeli in govorili manj in slab-
šo angleščino kot oseba, kate-
ra je želela izpolniti znanje
svoje angleščine.

Potem zopet: "Sem prestar,
prestar, da bi se naučil, nauči-
la." Dokazano pa je, da je od-
rasla oseba ravno tako spreje-
mljiva za učenje v starejših le-
tihi, kakor je bila v otroških.
Kdor se je v otroških letih mo-
goče hitro naučil, je mogoče tu-
di hitro pozabil, dočim se je pri-
meroma počasi učil, toda si vse
zapravi i. t. d., tako gre tudi v
poznejših letih, razen ako se pri-
peti kaj izvanrednega, kar spre-
meni delovanje človeškega uma.
Ako se je 90-letna črna ženska
naučila pisati in brati, zakaj se
ne bi mogli drugi? Veliko 60—70
let starih črncev pohaja danes v
šolo, da se učijo pisanja in čita-
nja angleškega jezika. (Ako se
hočete prepričati, kar pojdite v
Woodland Ave. Center). Ako i-
majo ti upanje, da se bodo nau-
čili, potem bi ga morali naši pri-
seljenci med 30 in 45 letom imeti
še več.

Vsem tistim, kateri namera-
vajo napraviti prošnjo za držav-
ljanstvo, je potrebno, da imajo
vsaj nekaj znanja in izgovarjavi
in čitanju angleščine, kar bo
veliko pomagalo pri učenju za
državljanstvo.

Vsak, kdor ima veselje do u-
čenja, si bo gotovo tudi dobil
čas za isto. Velikokrat nam naša
malomarnost škoduje s tem, da
nas postavlja v vrste neizobra-
žencev, kar ni priporočljivo. Za
slovenske žene in moške je prilika
v S. N. Domu na St. Clair Ave.
podnevi in ob večerih. S. N. D.
je dal na razpolago dvorane
brezplačno, in tudi učitelji podu-
čujejo brezplačno. Popoldanski
razred se vrši vsako sredo in pe-
tek od 1:30 do 3:30. Ker je ta
razred bolj majhen, in ker ako se
ne bodo udeleževali pouka vsaj
tisti, kateri so prijavljeni, bo
šolska uprava morala prekiniti
ta razred, se apelira v vašo last-
no korist, da se prijavite, ter po-
sečate razred, ter si izpolnite
znanje angleščine. Apelira se na
vse, kateri čitate ta dopis, da o-
pozorite vaše prijatelje, kateri
nimajo nobenih slovenskih časo-
pisov. — Josephine Terbižan.

Umor v nižinah

V nedeljo popoldne je bil
najden ustreljen v predmestni
občini Pepper Pike 24-letni
William Wiggins, ki je bil znan
kot eden izmed vodilnih "policey"
raketerjev v mestu.

Vlada na delu za izplačitev veteranskega bonusa

Predsednik je odredil, da se gre s polno pa-
ro na delo, potem ko je senat s 76 glasovi
proti 19 šel preko njegove glave.

V Cuyahoga okraju bodo bivši vojaki dobili nad 19 mili-
jonov dolarjev bonusa.

WASHINGTON, 27. jan. —
Senat je danes s 76 glasovi proti
19 glasoval za takojšnjo izplači-
tev veteranskega bonusa, ter s
tem porazil predsednika Roose-
velta, ki je tozadevno predlogo
vetiral, kakor je poslanska zbor-
nica storila že v petek, ko je s
324 glasovi proti 61 šla preko
predsednikove glave.

To pomeni, da je vprašanje
veteranskega bonusa, ki je bilo
trn v peti vsem administracijam
in predsednikom od Hardinga
naprej, končno likvidirano.
Predsednik Roosevelt je poraz
kongresa, katerega je pričako-
val, sprejel filozofično ter odre-
dil, da se brez odlašanja prične
z akcijo za pospešitev izplači-
tve. Vlada bo morala v ta namen
najeti več tisoč izrednih pisar-
niških uslužbencev, ter se upa-
da bo vladni ustroj do 15. junija
že v stanu začeti z izplačevan-
jem.

Bivši vojaki, ki prejmejo bo-
nus za izgubo časa in zaslužka
med svetovno vojno, bodo delež-
ni odškodnine na podlagi dolgo-
sti svoje službe v armadi. Toda
vlada bonusa ne bo izplačala v
gotovini, temveč v bonidih po
\$50, katere se bo lahko takoj iz-
menjalo. Vlada pa apelira na
bivše vojake, da naj izmenjajo
le toliko teh bonidov, kolikor ra-
bijo za svoje potrebe, ostale pa
naj pridržijo in vlečejo 3-pro-
centne obresti. Po prvotnem za-
konu se je imelo bonus izplačati
sele leta 1945. Bonidi, katere se
bo sedaj izdalo, bodo dozoreli
istega leta, in bodo torej posa-
mezniki, ki jih ne bodo izmenja-
li, lahko do tedaj vlekli obresti.
Celotna svota bonusa bo znaša-
la preko dveh milijard dolarjev.

Nobenega dvoma pa ni, da bo
najmanj polovica izdanih boni-
dov v najkrajšem času izmenja-
na, vsled česar bo vlada stala
pred vprašanjem, kje vzeti de-
nar za financiranje teh izplačil.
Dočim se je prvotno v kongresu
predlagalo, da se bonus izplača
z natiskanjem denarja v tej svoti,
torej potom inflacije, pa posta-
va, ki je bila sedaj končno spre-
jeta, prepušča vladi, da sama
najde pot za financiranje izpla-
čil. Za enkrat bo vlada najbrže
dobila posojilo od bankirjev, po-
zneje pa se bo seveda morala na-
ložiti kake vrste nove davke, ker
iz rednih vladnih dohodkov te
ogromne svote ne bo mogoče po-
kriti, kajti vladni proračun je že
itak leto za letom v deficitu.

Vladne tiskarne v Washingto-
nu so sinoči že s polno paro tis-
kale uradne formularje, katere
bodo morali veterani izpolniti,
predno se bo priznalo njih pro-
šnjo. Natančne podrobnosti glede
postopanja za izplačilo pa bodo
objavljene v teku nekaj dni.
United States Veterans Bureau,
ki ima svoje podružnice v večjih
mestih, bo imel v rokah vso pro-
ceduro. Clevelandška podružni-
ca se nahaja na glavni pošti, to-
da polk. William L. Martin, ki je
ravnatelj podružnice, je sinoči iz-
javil, da ne more ničesar ukreni-

ti, dokler ne dospejo formularji
za prošnje.
V Ohio živi 182,692 Vojnih
veteranov, katerim se bo izpla-
čalo \$106,061,344 bonusa v ob-
liki 59-dolarskih bonidov. Od teh
jih je v Clevelandu oziroma Cuy-
ahoga okraju okrog 35 tisoč, ki
bodo dobili \$19,171,617 bonusa.

Bonusni bonidi se bodo lahko
izmenjali za gotovino edino v
poštnih uradih. Banke jih ne bo-
do izplačevale, ker te vrste boni-
dov se ne bo moglo prodajati na
splošnem bondnem trgu. Zakon
tudi določa, da bonusni bonidi ni-
so podvrženi sodni zaplembi za
dolgove, ki jih ima vojni veteran,
torej jih upniki veterana ne mo-
rejo dobiti v posest. Prošnje za
bonde se lahko vložijo kdajkoli
pred letom 1945, ko bonusni cer-
tifikati dozoriijo. V slučaju, da bi
veteran, ki je upravičen do bo-
nusa, med vložitvijo prošnje za
bonde in pa med sprejemom istih
umrl, bo bonde dobil upravi-
telj ter postanejo del pokojniko-
ve zapuščine.

MEZDNA ZVIŠANJA SO KONCALA STAVKO

PITTSBURGH, 27. jan. —
Stavka v neodvisnih steklarnah,
ki se je začela 1. januarja, se je
končala danes s kompromisnim
sporazumom, glasom katerega
bodo delavci dobili 7-procentno
mezno zvišanje oziroma naj-
manj 50 centov na uro. Na stav-
ki je bilo 500 delavcev po stek-
larnah širom dežele. Unijo je v
pogajanjih zastopal Glenn W.
McCabe, predsednik Federation
of Flat Glass Workers.

SMITH OBTOZEN LAZI IN POTVARJANJA

MEMPHIS, Tenn., 27. jan. —
Andrew Jackson zgodovinsko
društvo je poslalo Al Smithu
1700 besed obsegaajoče pismo, v
katerem se ga dolži, da je po-
tvorjal in lagal zgodovino in res-
nico, ko je očital Rooseveltu, da
je zapustil nauke Jacksona in
Jeffersona.

Zanimiva debata

Že sedaj vas opozarjamo, da
rezervirate nedeljo 9. februarja
zvečer za poset zanimive razpra-
ve ali debate — Stare in nove i-
deje o vzgoji mladine, ali — Kdo
ima prav, starši ali mladina? —
katero priredi krožek "Progre-
sivnih Slovencev" št. 2 v S. N. Do-
mu na St. Clair Ave., novo po-
slopje, dvorana št. 1. Stare ideje
bo zastopala Mrs. Frances Can-
don, nove pa Miss Olga Marn.
Po razpravi se bo vdeležencem
postreglo z večerjo in vršila se
bo domača zabava s plesom.

Žalostna vest

Mrs. Karolina Hiti iz 4475 W.
130 St. je prejela iz starega kra-
ja žalostno vest, da je v Belgiji
preminul njen polbrat Franc
Gornik, ki je podlegel težkim po-
škodbam, katere je dobil pri delu
v rudniku pred 26 meseci. Bil je
samec, star okrog 35 let in do-
ma iz Nove vasi, fara Bloke,
kjer zapuša starše in veliko so-
rodnikov. Bodi mu ohranjen
blag spomin!

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV FTG. & PUB. CO.
 6231 ST. CLAIR AVE.—Henderson 5811
 Issued Every Day Except Sundays and Holidays
 VATRO J. GRILL, Editor
 Po razpisu v Clevelandu, za celo leto\$5.50
 za 6 mesecev\$3.00; za 3 mesece\$1.50
 Po pošti v Clevelandu za celo leto\$6.00
 za 6 mesecev\$3.25; za 3 mesece\$2.00
 Za Zedinjene države in Kanado za celo leto\$4.50
 za 6 mesecev\$2.50; za 3 mesece\$1.50
 Za Evropo, Južno Ameriko in druge tujemške države
 za 6 mesecev\$4.00; za celo leto\$8.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918
 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the
 Act of Congress of March 3rd, 1879

104

KAKO A. D. "REŠUJE" DOMOVINO

Potem ko je urednik A. D. zagotovil Msgr. Domladovaca, da mu verjame, da nima niti "najmanjšega stika s komunisti in socialisti," piše dalje:

"Monsignor Domladovac v svojem odgovoru na naš uredniški članek našteva dejanja sedaj pokojnega, ubitega jugoslovanskega kralja Aleksandra. Kje je dobil Monsignor te podatke, ne vemo. Vemo samo to, da v jugoslovanskih časopisih jih ni čital, prvič, ker jugoslovanske časopise enakih podatkov ni prineslo, in drugič, tudi če bi vedelo za nje, bi jih ne smelo prinesiti."

Izvrstno povedano! Z drugimi besedami rečeno: Režim v Beogradu ne dovoli v javnost ničesar, kar bi vladu utegnulo postaviti v slabo luč, in ker imajo listi v Jugoslaviji nagobčenike, mora ves zunanji svet — tudi v Ameriki živeči Jugoslovani — glumiti, kot da se tam nikomur niti lasu po nedolžnem ne skrivi. To se pravi, igrati moramo vlogo bebec. Lahko sicer izvem resnico, ampak ker listi v Jugoslaviji o nji ne pišejo, kajti pod strogo kaznijo jim je zabičano, da molčijo, zato se moramo delati, kakor da ničesar ne vemo.

Nesmiselnost takega argumentiranja, ki se zamore roditi le v možganih največjega morona, postane takoj očitna, če ga poskusimo na splošno aplicirati. Kot znano, so časopisi v Italiji in Nemčiji strogo cenzurirani, docim jih v Sovjetski uniji vlada sama lastuje. Vprašali bi torej modrega urednika A. D., ali tudi glede dogodkov v teh deželah verjame oziroma poroča samo to, kar pustijo v svet Mussolini, Hitler in Stalin? Po tem argumentu bi bilo v dotičnih deželah vse v najlepšem redu. Navzlic temu pa je celemu svetu znano, da se ljudstvu v Italiji in Nemčiji godijo velike krivice, in kar se tiče Sovjetske Rusije pa zlasti A. D. še posebno skrbi, da jo ob vsaki priliki predstavi v čim bolj črni luči (tako pač menda zahteva bratska ljubezen in slovanska vzajemnost!), čeprav takih poročil prav gotovo niso objavili sovjetski časopisi. Hic Rhodus, hic salte!

Najbolj "uničujoči" dokaz, da Msgr. Domladovac in ostali "neodgovorni in nepoklicani elementi" ki so se podpisali na apel za pomoč političnim jetnikom v Jugoslaviji, sploh ne vedo, o čem govorijo, pa je urednik A. D. seveda prihranil za nazadnje. V ta namen se je zatekel k izjavi, o kateri piše, da jo je podal nekje v Minnesoti ljubljanski nadškof dr. Gregorij Rožman. To je nekaj namig s kolom, češ: Zdaj pa odgovori, če moreš! Kdo je več, monsignor ali škof?

Izjava ljubljanskega nadškofa je sama na sebi primerna, upoštevajoč vse okoliščine. Z njo je dr. Rožman pokazal, da je izvrsten diplomat, kar pač pojasnjuje, zakaj je, dasiravno še primeroma mlad mož, že dosegel nadškofovsko čast. Nadškof je po zadržanju med drugim tudi rekel:

"Vas, Amerikance, je vzelo sto let, potem ko ste se oprostili tujezemskega jarma, da ste si ustvarili končno svojo državo sami, ne da bi kdo posegal v tuji in vaše razmere!"

Ta trditve ni povsem pravilna. Zgo-

dovina nam pove, da je za časa Civilne vojne v Zed. državah evropska reakcija kar tulila od veselja, ker je videla v bratomorni vojni med severom in jugom smrt za ameriško ljudovlado. Angleška aristokracija je odprto stala na strani južnjakov, angleška vlada pa je upornim južnim državam celo pustila, da so v Angliji gradili bojne ladje za napad na mornarico federalne vlade, kateri je stal na čelu Lincoln. In ne samo to. Kronana gospoda v Evropi je v tistih težkih dneh na inicijativo Napoleona III. poslala v Ameriko avstrijskega nadvojvodo Maksimilijana, ki je kot mehikanski cesar imel začeti z delom, da se ubije ljudsko vladno v Novem svetu in da ves ameriški kontinent napravi varen za kronane vladarje. To so zgodovinski fakti, preko katerih ni mogoče iti.

"Sledimo besedam Lincolna in dr. Rožmana:" zaključuje A. D. svoj hromi zagovor v prilog beograjskemu režimu, "Z zlohotnostjo napram nikomur, z ljubeznijo napram vsem!"

Da, to so Lincolnovе besede, ampak izrekel jih je šele potem, ko je bila južna reakcija že uničena in zbita na tla. Prej pa je veliki Lincoln rekel: "Unija ne more živeti pol svobodna in pol suženjska!" ter je potegnil celo meč ter se boril toliko časa, dokler ni pravica zmagala nad krivico.

Svetovali bi uredniku A. D., če misli še kdaj takšne figure, ki so danes na krmlu v Beogradu, primerjati z nesmrtnim Lincolnom, da se poprej malo bolje pouči o ameriški zgodovini. Potem je upati, da ne bo več uganjal takih neslanosti.

Motorizirani angeli

Kaj takšnega je bilo mogoče samo v Hitlerjevski dobi oboroženih Nemčiji, upati pa je, da ji boči tudi drugi militaristični narodi kmalu sledili to pot.

Na božični večer so bili zbrani rekruti in častniki 2. oddelka 5. oklopnega polka v Wunsdorfu pri Zossen v veliki kavarniški dvorani okrog božičnega drevesa, ko so se odprla vrata in je pridrla v dvorano na ropotajočih motorjih četa belo oblečenih angelov, z dolgimi perutnicami in — jeklenimi čeladami na glavah. Četa je parkrat obšla božično drevo, nato pa se je ustavila. V tem se je oglašalo zunaj poleg stražnega ropotanja besno streljanje iz strojne in v dvorano se je prerinil velik tank. Med cevmi strojne je bilo opaziti obraz Božička z dolgo belo brado, ki je stopil nato iz vozila in začel deliti med častnike darove. Ti darovi so bili izključno 15 cm dolgi posnetki tankov z vsem orožjem. Bejevitke igrače so se začele premikati in vrteti po mizi, med tem je eden izmed očeladenih angelov zagnal Božička, ga položil na drugi sedež svojega motornega košesa in oddrdal z njim v noč.

Hitlerjevski tisk z navdušenjem piše o tej "uspehi proslavi" praznika miru.

230 TISOČ RUSOV OB SIBIRSKI ŽELEZNICI

V japonskih vojaških krogih zasledujejo z vso pozornostjo gradbeno delo, ki ga vršijo sovjeti ob transsibirski železniški progi. Tu gradijo namreč sporedno progo, ki bo dolga 1356 milj in bo velikega strateškega pomena. Tudi drugače se Rusi pripravljajo na vse eventualnosti, ki jih morejo povzročiti japonske skomine po ruskem ozemlju. Vzhodno od Bajkalskega jezera so vzdolž preksibirske proge namestili 11 pehotnih in 3 konjeniške divizije v skupni moči 230.000 mož.

SPALNA BOLEZEN NA JAPONSKEM

Na Japonskem se je pojavila nenadoma težka epidemija spalne bolezni, ki napada ljudi in živali. Po uradnih poročilih je umrlo za njo doslej že preko 300 žrtev, preko tisoč oseb pa umira. Ker na Japonskem ni zakonitih odredb glede prijave bolezenskih primerov, menijo, da je število obolenj in smrti še veliko večje. Vojaške oblasti so se potrudile na vse načine, da bi zabraile razširjenje bolezni na vojsko, navzlic temu pa poročajo iz Nagasakija, da je tam za njo poginilo že preko 300 vojaških konj.

Iz Jutrovega

Cleveland-Newburgh, O.

V tej hudi zimi je res dolgočas, človek ne ve kam bi se obrnil. Od zunaj je mrz, da ne moreš prestati dolgo tako, da jo hitro odkuriš pod streho h kakšni gorki peči. Pa da se ne bomo samo doma ogrevali bomo šli rajši pogledat lepo igro v Slovensko delavsko dvorano na Prince Ave., katero priredi pevski zbor "Cvet" dne 8. februarja ob 7. uri zvečer. Vstopnice dobite pri pevcih in pevcih društva "Cvet."

Cenjeno občinstvo prosim, da bi nam šlo na roke in si nakupilo vstopnice še vnaprej in nam s tem pomagalo, da bo mogoče "Cvet" cveteti s svojimi malimi slovenskimi pesmicami. Pevski pozdrav vsem čitateljem Enakopravnosti.

Mrs. Rose Vatovec

Koncert Slavčkov

Z veseljem opazujem kako se mladina skrbno pripravlja za koncert ki se vrši dne 16. februarja v Slovenskem Narodnem Domu na St. Clair Ave. Zato ste prošeni vsi starši in ljubitelji mladinskega pevskega zbora "Slavčki" da pomagata pri razprodaji vstopnic.

Največje veselje pripravite pevcem ako vam ponudijo vstopnico, da ne odrecete prošnji in kupite od njih, ker svota je prav nizka v primeri s programom, in sicer samo 35 centov.

Program bo zelo lep kakoršen se ni bil počan po mladini na nobenem odru v Ameriki. Vabljeni ste torej vsi, da napolnite dvorano dne 16. februarja in "Slavčki" vam zagotavljajo da vam ne bo žal. Naznanjem vsem ki imate vstopnice v predprodaji, da se bo pobiralo denar ali neprodane vstopnice najkasneje pri zadnjih vajah. Kdor želi še vstopnice jih dobi na spodaj navedenem naslovu.

Prošeni ste tudi starši kateri imate še vstopnice od Miklavžvega večera, da iste vrnete ali za prodane plačate gotovino.

Julia Peternel,
1383 E. 55th St.

Duševo življenje

Živimo dvojno življenje. Podvrženi smo temu po naravi; telo zahteva vsakdanjo hrano, duh si poželj svojega razvedrila. Vse je v nekaki tesni zvezi, in če človek dobiva telesnega in duševnega razvedrila v pravem sorazmerju, da s tem balancira svoje življenje, potem živi po pregovoru starih grških pripovednikov, ki so naglašali: V zdravem telesu je zdrava duša. To je naš motto tudi danes, saj dnevno čitamo v našem časopisu, ko nas vabijo na zabave in razvedrila.

Pravi duševni užitek, katerega nam v prvi vrsti nudijo naša domača kulturna društva in posamezniki, je tisti vrednostni in pristopni užitek, ki nas najbolj srčno poži in dela ponosne in velike pred drugimi narodi, ki imajo mogoče več kulturnega udejstvovanja, kakor ga premore mi Slovenci v Clevelandu.

Toda nič zato. Naš narod v Clevelandu ne zaostaja v kulturi, ako se primerjamo z drugimi slovanskimi narodi. Gogust in september. Obris razstavnega prostora vidite na sliki.

"Ceste Svete" bodo obsegale 10 akrov zemlje in bodo vključevale vse narodosti Evrope, Azije in Afrike. John H. Gour-

Slovenskem Sokolu, ki je vodil sokolske povelje v štadionu; še več: Slovenski Sokol je dal izmed svojih vrst ameriškega slovanskemu Sokolstvu drugega najboljšega telovadca—Sokola Frank Jereba, ki danes načeljuje našemu Sokolu.

Ob takih kulturnih zmagah se porodi lahko v duši sleherne Slovenca ali Slovenke tiho zadovoljstvo in ponos, ki hrani in napaja naše duševno življenje do zaželjenega užitka.

V nedeljo 2. februarja, ob tretji uri popoldan nastopi Slovenski Sokol v avditoriju Slovenskega narodnega doma. Ako ste željni duševnega užitka, če živite tudi duševno življenje, ki je potrebno vašemu življenju, potem je vaša narodna dolžnost, da pridete pogledat narodovo najstarejše in napredno kulturno društvo v Clevelandu.

S sokolskim pozdravom: — Zdravo!

Janko N. Rogelj, tajnik

SMITHOV GOVOR JE RAZBURIL VLADNE KRAGE

(Dalje iz 1. str.)

"in po čudnem naključju imam seboj izrezke časopisov glede dotične debate."

Ickes je potegnil iz žepa izrezeke ter citiral Hooverja, ki je 22. oktobra 1928 v govoru v New Yorku obtožil Smitha, da je "zapustil načela svoje lastne stranke", in da "hoče uvesti državni socializem" v Ameriki. Nato je Ickes citiral odgovor, katerega je Smith dal Hooverju dva dni kasneje na shodu v Bostonu.

"Krik o socializmu je patentirano strašilo velikih interesov," je rekel Smith na dotičnem shodu, "ki hočejo zadušiti progresivno zakonodajo. Ker ne morejo odgovoriti na argumente drugače, se vselej zatečejo k stari frazi o socializmu. Označevati zdravila za obstoječa zla s socializmom pa ni konstruktivno državništvo, to ni nikako vodstvo, kakršnega danes potrebujemo."

"Well, in zdaj smo tukaj," je dostavil Ickes z nosiljočim glasom, oponašajoč način Smithove govornice, in poslušalci so se na glas zasmeli. V avdijenci je bila tudi Mrs. Roosevelt.

Senator Norris, progresivni

republikanec iz Nebraske, ki je leta 1928 podpiral Smitha, štiri leta kasneje pa Roosevelta, je danes izjavil, da je Smith govoril kot demagog.

Prineslo se je tudi na dan, da je Smith, ki sedaj grmi proti "brezbožnim Sovjetom", pred leti izjavil, da nima nič proti temu če Amerika prizna sovjetsko vladno, kajti nobenemu narodu ni mogoče narokovati, kakšno vladno naj ima. Opozarja se tudi, da je Smith leta 1933 pred senatnim odsekom izpričeval, da bi se moralo imenovati "diktatorja za javna dela". ustavo pa da bi se moralo za dobo krize "položiti na police". To je v popolnem nasprotju z njegovim sedanjim vehementnim napadom na Roosevelta, češ, da hoče pogaziti ustavo ter postati ameriški diktator.

IZ PRIMORJA

Pogodba med pekovski močniki in mojstri

oziroma lastniki pekarn so sklenili pred dnevi za vse Primorje. Pogodba določa med drugim minimalno mezdo, ki ni odvisna od tega, ali delavec doseže minimum storitve ali ne. Delavec dobi odpravnino tudi, če ne dobi službe enega leta. Za počitnice dobi plačano šest dnevnihih mezd. Sploh kaže fašizem zadnje čase vedno večjo tendenco, da zaščiti delavca, oziroma nižje sloje, kar je brez dvoma v zvezi s položajem, ki je nastal vsled vojne v Afriki.

Med darovalci zlata,

ki doprinesejo na oltar domovine dragocenosti, beremo tudi ime profesorja Maksimilijana Gortana v Trstu, ki je žrtvoval zlato medaljo, katero je dobil od radiologov ob priliki 25 letnice svojega delovanja na radio-loškem polju. Gortani so doma, kakor vemo, iz Pazinščine. V seznamih darovalcev, ki izhajajo v primorskih listih, najdemo sploh veliko slovenskih imen iz vseh krajev Primorja.

Karitativne organizacije

imajo tudi na Primorskem veliko dela, ker je ljudska beda velika. Caritas v Pulju, tem bivšem avstrijskem vojnem pristanišču, kjer je nekoč vladalo toliko blagostanje, je na pri-

SKRAT

Mati nekega malega dečka je učitelju, ki je bil znan radi svoje surovosti, poslala pikro notico sledeče vsebine:

"Oprostite, da vas opozorim na dejstvo, da ste Zanija že toliko vlekli za desno uho, da je postalo daljše od levega. Prosim torej, da ga za nekaj časa vlečete za levo uho, za kar vam bom hvaležna."

Anti-salonska liga pravi, da bo do leta 1940 Amerika že zopet suha. Kaj to? Samo, da pijače ne bo manjkalo!

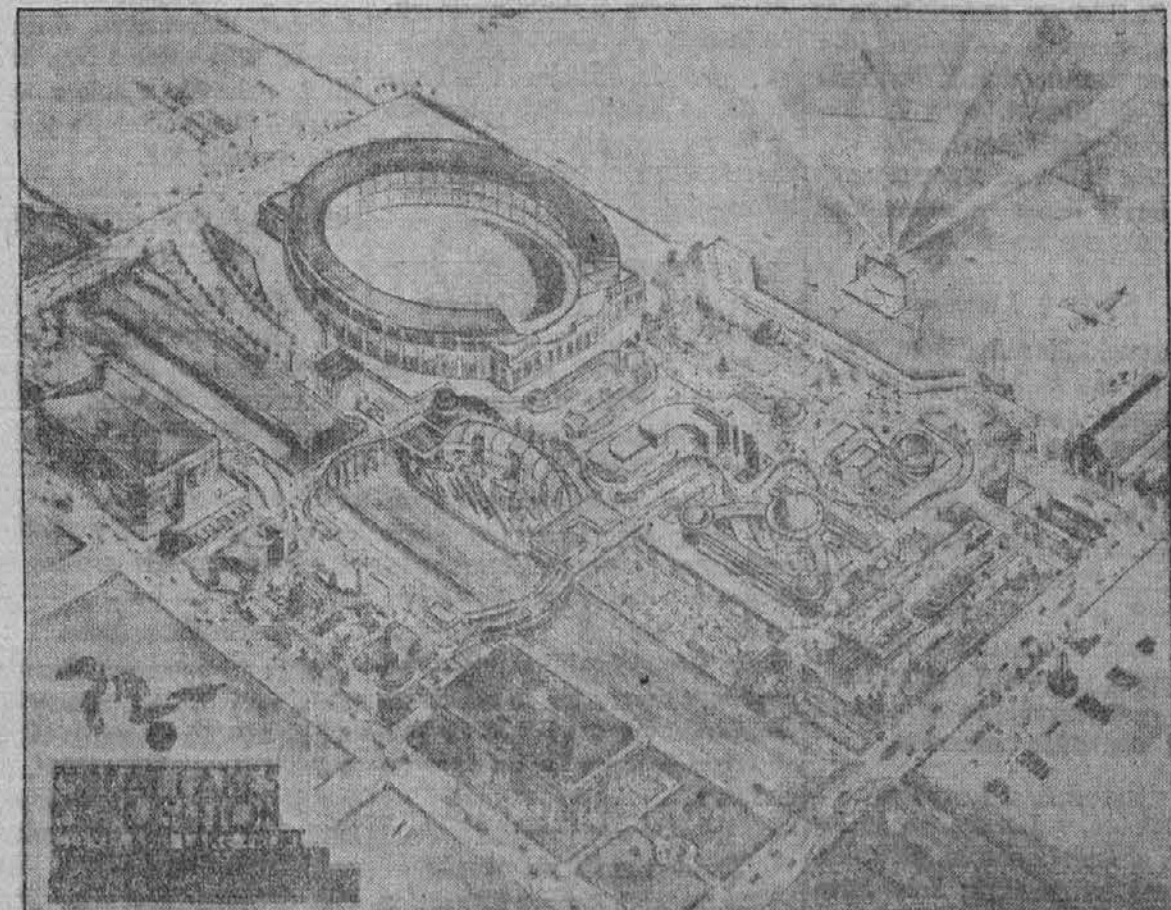
mer na svojem zborovanju novembra meseca konstatirala, da daje stalno podporo 85 osebam, skupno 1078 lir na mesec, izredne podpore 123 osebam, 2184 lir na mesec, 2400 porcij juhe in kruha za 1666 lir na mesec, 100 bonov živil za 690 lir, drugih izdatkov za 190 lir, 4 bone za oblake za 170 lir na mesec, 27 165 lir obutve, za 269 lir mleka in druge manjše izdatke. Vrh tega Caritas vzdržuje 5192 oseb v hiralnici in sirotišnici. Seveda Caritas ni edina dobrodelna organizacija v Pulju, ki skrbi za reveže, vrh tega pa trošijo veliko zanje tudi občina in posamezniki.

Jeklene prstane

bodo kmalu dobili vsi tisti, ki so darovali svoje zlate poročne prstane. Razdelitev jeklenih prstanov se začne kmalu in bo občinstvo o tem obveščeno po listih.

Družine brezposelnih mornarjev

so dobile te praznike zastoj nekaj živil. V Trstu je bilo deležnih te dobrote 440 družin, 268 brezposelnih pomorščakov pa je na Silvestrovo bilo povabljenih na večerjo.

"Ceste Svete" se bo imenovala posebna razstava, ki bo spojena z Great Lakes razstavo ki se odpre v Clevelandu junija in se nadaljuje skozi julij, avgust in september. Obris razstavnega prostora vidite na sliki.

"Ceste Svete" bodo obsegale 10 akrov zemlje in bodo vključevale vse narodosti Evrope, Azije in Afrike. John H. Gour-

nih mednarodnih razstav, je vodja tega projekta. Nad 100 poslopij bo zgrajenih v tem prostoru. Prodajalo se bo razne novosti in spominke, in serviralo se bodo pristne jedila vseh narodnosti. Med priglasi so tudi Hrvati in Srbi, in upati je, da bodo tudi Slovenci zastopani.

Great Lakes razstava se vrši v proslavo 100-letnice mesta

Clevelanda. Obsegala bo več kot 125 akrov zemlje na obali jezera Lake Erie v "downtown" Clevelandu. Govori se, da bo razstava ena največjih, kar se jih je še kdaj obdržalo v Ameriki. Vključena bo industrija, promet, mestna in družabna stran življenja. Pričakuje se do 40.000 gostov dnevno tekom časa razstave. Okrog 4 milijone ljudi se pričakuje iz drugih mest.

Slovenska Svobodomiselna Podporna Zveza

USTANOVLJENA 1908

INKORPORIRANA 1909

GLAVNI URAD: 245-47 WEST 103rd STREET, CHICAGO, ILLINOIS
Telefon: — PULLMAN 9665

UPRAVNI ODBOR:

Vatro J. Grill, predsednik, 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, O.
John Kvarlich, I. podpredsednik, Bridgeville, Penna.
Rudolph Lisch, II. podpredsednik, 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, O.
William Rus, tajnik, 245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill.
Mirko Kuhel, blagajnik, 245-47 West 103rd St., Chicago, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Mike Vrhovnik, predsednik, Huston, Penna.
William Candon, 1068 E. 72nd Street, Cleveland, Ohio.
Frank Laurich, 10 Linn Ave., So. Burgettstown, Penna.

POROTNI ODBOR:

Anton Zaltz, predsednik, Box 924, Forest City, Penna.
Steve Masar, 4439 Washington Street, Denver, Colo.
Vincent Fugel, 1023 South 58th St., West Allis, Wis.

GLAVNI ZDRAVNIK:

Dr. F. J. Arch, 618 Chesnut St. N. S. Pittsburgh, Penna.

URADNO GLASILO:

"ENAKOPRAVNOST", 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, O.
Vsa pisma in stvari, tiče se organizacije, se naj pošilja na naslov tajnika, enar za Zvezo pa na ime in naslov blagajnika. Priporočeno glede poslovanja upravnega odbora se naj naslavlja na predsednika nadzornega odbora. Priporočeno glede sporne vsehine pa na predsednika porotnega odbora. Stvari tiče se uredništva in upravnih uradnih glasil, se naj pošilja naravnost na naslov "ENAKOPRAVNOST", 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio.

K volitvam predsednika čehoslovaške republike

Narod je demokratičnega duha. Vsi prijatelji svobode v Evropi si mnogo čestitajo, da je bil dr. Edvard Beneš izvoljen za predsednika čehoslovaške republike. Negotovost in skrb se je pojavila tuptam. S tem večjim zadovoljstvom smo pa opazili, da češki narod trdno vztraja pri demokraciji dalje. Če ne bi bila zavist nekaj nemarnega, ki kot Nemci mogli biti zavistni.

Cehi so z zavestnim instinktom umeli, česar mnogi Nemci danes ne umejo: namreč, da pada na čelo republike le zavestni republikanec ter da smešno z najvišjim političnim uradnikom poveriti le moža, ki ima politično znanje, politične izkušnje in politični značaj. Če bi bili Nemci vobče to enostavno resneno umeli, bi bili še danes svobodni ljudje, ker tega niso mogli, so sedaj ujetniki roparske tolpe iz brez obrambe.

Po preizkušnji politične narodenosti, ki so jo Cehi doslej dokazali, jim bi smeli tudi zapeti, da bi tudi v direktnem ljudskem glasovanju našli pravega moža. Vendar je bolje, da ustava čehoslovaške republike takih eksperimentov ne pozna. V Nemčiji se je vršila samo ena pametna volitev predsednika. To je bila volitev Eberta, ki ga je volila narodna skupščina 1919. V ljudski volitvi bi bil Ebert komaj izvoljen, ker večina ljudstva še ni bila socialistična, meštarskih volitev pa ne bi bilo mogoče niti z desetimi konji privleči, da bi volili

"rdeče." Iz podobnih razlogov strahu proti protestantom so se ogibali volitev katoliški centrumaši. Za odkritega republikanca bi bilo v ljudski volitvi malo upanja. Če je bila kljub temu sklenjena in sprejeta v ustavo ljudstva volitev, je bilo to posledica, doktrinarne vne, s katero je demokracija notranji minister Hugon Preuss branil to svojo najljubšo idejo, v kateri ga je tudi desnica podpirala. Čeprav je bila že takrat jako protiizidovska, se ni sramovala, sprejeti v bogajne plebiscite iz rok žida. Weimarska koalicija je hotela napako popraviti. Desnica je o tem predčasno izvedela, ter je — ali nje radikalno kri — vprizorila akcijo. Kakor žalostno je propadel Kappov puč, je vendar imel dve politični posledici, ki sta bili usodni za Nemčijo: Bavarska je postala reakcionarno leglo hitlerjanstva, in o kakoli odpravi nevarne volitve državnega predsednika po ljudstvu ni moglo biti več govora.

Kmalu se je izkavalo, da nemško meščanstvo in njega trahanti, ne vedo z ljudsko volitvijo storiti nič pametnega. Namesto, da bi se ogledali po politično zrelih možih, ki bi znali državno ladjo voditi v viharju, so si iskali voditelja in rešitelja, ki bi imel nadčloveška svojstva in delal čudeže. Ko je država v prvih letih miru propadala, je "gospodarstvo" imelo od inflacije ogromne dobičke. Tako so se jele pripisovati "in-

dustrijskim vojvodom" mistične lastnosti, ki so jih prej pripisovali dinastijam. Da so bili uspešni gospodarski voditelji, večinoma prav tisti politični pestovanci kakor njih častilci, ni nihče opazil. Tako je bil kak Cuno kot kancelar mogoč, ki je porursko vojno pričel in izgubil.

Pozneje, ko je kupčija šla slabeje, se je obrnila zveličavna vera zopet k vojakom. Stresemann si je vil roke zaradi Hindenburgove kandidature. Preprečiti je ni mogel in s tem je — pravzaprav že 1925 — nastala nesreča. Prijatelji in sovražniki so pričakovali od te volitve odločilne dogodke: da jih več let ni bilo, je bilo za vse presenečenje. Vzrok je bil v tem, da se je Nemčija zunanjepolitično in gospodarsko dvigala. Tako ni bilo pravega povoda za aktivnost komednega starega moža, ki se je zavedel svoje politične neizpolnosti.

Prišla pa je gospodarska in politična kriza. Spomladi 1930 se je skrhala zadnja parlamentarna vladna večina, velika koalicijska Hermana Mullerja. Dogodek take vrste je za državo s parlamentarno demokracijo, zlasti mlado, življenjske nevarnosti. Če preneha parlament biti sposoben za vladanje, tedaj se prenese na drugega glavnega faktorja ustave, predsednika, vse breme odgovornosti. Republikanski politik na Hindenburgovem mestu, bi bil še utegnil rešiti demokracijo. Hindenburg je ni mogel, tudi ne, če bi jo hotel.

Tako je nastala dve leti pozneje prava divjaška situacija. Nepolitične množice, ki so prvotno volile Hindenburga, so se pogrezle zaradi svojega obupa na najnižjo stopinjo političnega praznoverja in so izvolile preroka stupidnega fanatizma za svojega izveličarja in rešitelja. Da ne bi Hitler postal predsednik so morali republikanci nastopiti za Hindenburga. V varstvu te monarhistične ruine so branili republiko.

Da je prišlo do tega, ni bil samo zli slučaj, marveč je bila to posledica vpliva sistema. Republikanci so imeli seveda prav mnogo moč, ki so imeli za predsednika boljše sposobnosti, kakor oba kandidata, toda niti enega, ki bi se mogel le približno meriti po popularnosti z o. nima. Idolu nemških množic ni odgovarjala demokracija, še najmanj pa bistvo nemškega delavskega gibanja. Proti Hitler, ki bi bil s svojim kričanjem prekosil nesmisel Hitlerjevega kričanja in bi bil zaradi tega čaščen kot pobog, ni bil mogoč. Tu je bil stari maršal še vedno boljše. Republikanci so se torej pridružili Hindenburgu in z njim pomočjo je Hindenburg zmagal nad Hitlerjem — da je nekaj mesecev potem kapitulir

ral pred njim. Po njegovi smrti je priredil Hitler plebiscitno komedijo; dal se je potrditi na svojem mestu, ki si ga je prav za prav že osvojil. S tem se je zgodilo do pičice isto, kar so napovedovali nasprotniki ljudskih volitev: iz "popolne demokracije" je po dialektični poti nastala najpopolnejša despotija sveta.

Od takrat so besedo kakor "svoboda," "pravica," "človečanstvo" — besede, ki smo jih na čehoslovaškem v zvezi z volitvijo predsednika Masaryka in sedaj Beneša vedno slišali, za Nemčijo besede brez smisla in vsebine ali kvečjemu odmevi iz davno minulih časov. Tako globoko pade ljudstvo v nesrečo, ki si ne zna izbrati vrednega poglavarja. Tem bolj moramo zaradi tega čestitati češkemu narodu, da je umel, da je demokracija dejansko najboljša izbira in je tako ravnal. Za nas pa je vendarle tolažba in zadoščenje, da so Nemci, kakor nemški socialni demokrati te dežele, pri tem pomagali. Ni nam torej treba privilegija pametne politike popolnoma prepustiti Čehom; košček pripada tudi nam. Nekega dne se bo tudi Nemčija naučila, kar čehoslovaška že zna.

(Po "Neuer Vorwärts".)

NB. Clankar je urednik bivšega in sedanjega "Vorwärtsa," ki izhaja na čehoslovaškem. Clankar pojasnjuje razvoj politike v Nemčiji.

Iz stare domovine

Ljubljana, 30. dec. — Zapišem zgodbo o kmečkem dekletu iz obmejnih krajev. Odšla je Micika z domače grude in služila v Kranju. Seznanila se je z graničarjem Sime iz Niša. Pravil ji je, da je sin bogatih staršev. Oče ima veleposestvo in je on edinec. Zasiuč pri graničarjih 1700 Din mesečno. V hranilnici ima že naloženih 100.000 Din. Dobra Micika mu je verjela. Razvilo se je razmerje, katerega posledica je bila, da je Micika porodila nezakonskega otroka. Že poprej je

zvit Sima izginil iz Kranja. Micika ga je iskala okrog. Naposled je s pomočjo občine in kranjskih orožnikov dobila informacijo, da se Sima nahaja v ljubljanski bolnišnici. Šla je tja.

Vojak, ki ga je povprašala, če je res v bolnišnici ta in ta graničar, jo je na kratko odpravil. — Junija dobi Micika črno obrobjeno pismo, podpisano od kaplara Kosanoviča, naznanil ji je, da je Sima umrl in da se je je na smrtni postelji spominjal in je težko umiral. Priložena je bila fotografija, kako Sima leži v krsti na mrtvaškem odru, obdan s cvetjem in venci. Poleg odra je stal vojak s povešeno glavo. Sprva je bila Micika presunjena. Ko pa je začela sliko natančneje motriti, je spoznala v vojaku onega, ki jo je zapodil iz bolnišnice.

Kratek sklep. Micika se je odpeljala v Ljubljano, odšla je v vojaško bolnišnico, da povpraša, kdaj je graničar Sima umrl. Vojaki in bolničarji ji niso hoteli dati točnega pojasnila. Nastal je majhen kravel. Mimo je prišel vojaški zdravnik. — Začel se je zanimati za stvar. Povabil je dekle, naj mu sledi v I. nadstropje. Tam sta našla graničarja Sime, kako je naslonjen na okno kadil cigareto. Ko sta stopila k njemu, je kar okamenel. Pokleknil je na kolena in začel prositi: "Zlata Marica! Oprosti." Vpričo zdravnika je priznal, da je oče nezakonskem otroku. Pomirjena je Micika odšla. Sima je kmalu zapustil bolnišnico. Sled za njim pa je bila izbrisana. Naposled so dognali, da se nahaja pri obmejni cesti v Slovenjgradcu. Micika je vložila pri ljubljanskem okrajnem sodišču, ki je po čl. 65. c. p. p. pristojno za to pravdo, tožbo na odškodnino 12.000 Din. Izvod tožbe z naznanilom, da se bo vršila I. razprava te dni decembra, je bil poslan Simi v Slovenjgradce. Toda Sime ni bilo k razpravi. Prišla pa je tožba vrnjena na sodišče s pristavkom, da je Sime odpuščen iz graničarske službe in da je odpotoval na svoj rojstni dom v bližini Niša.

Kako se bo končala ta žalostna pravda, še ni znano.

Najprej pil bratovščino, potem ga zaklal.

Na božični dan se je pripetilo pri Sv. Trojici v Slov. goricah grdo krvoprelitje. Med mesarskim pomočnikom Petrom Čučkom in posestniškim sinom Lovrencom Kukovcem je bilo staro sovraštvo zaradi dekleta. Na božični praznik dopoldne sta se pa spravila in šla pit bratovščino. Vinjena pa sta se zopet sporekla, prišlo je do pretepa, v katerem je Čuček zabodel Kukovca v prsi ter ga smrtno ranil. Kukovec je umrl nekaj minut za tem, Čuček pa je pobegnil, pa so ga še istega dne prijeli orožniki in ga zaprli v zapor okrajnega sodišča v št. Lehartu.

Otročiček v snegu

V Lancvasi je odpustil posestnik Josip Turk svojo služkinjo, ki ima 6 mesecev starega nezakonskega otročiča. Služkinja je odšla, otroka pa je položila enostavno v sneg pred gospodarjevo hišo. Sele potem, ko je bil otrok že ves trd od mraza, so ljudje v hiši začeli stakanje malega revčka ter ga rešili gotove smrti. Mater so orožniki prijaviли sodišču.

Puška ni igrača

V Fokoveh sta ostala v hiši sama 13 letni Jožef Zrinjski in njegov prijatelj 16 letni Jožef Milner. Slednji je pregovoril

Zrinjskega, naj pokaže, kako lovsko puško imajo. Zrinjski je prinesel puško, o kateri je mislil, da ni nabasana. Nameril je z njo proti Milnerju ter sprožil. Puška pa je bila nabita, strel je zagrmel in nekaj šiber je zadelo Milnerja ter ga tako poškodovalo, da so ga morali prepeljati v bolnišnico.

Zavarovalnino

proti
OGNJU, TATVINI, AV-
TOMOBILSKIM NESRE-
CAM itd.

preskrbi

Janko N. Rogelj

6401 Superior Ave.

Pokličite:

ENDicott 0718

HENDERSON 1218

"O, Gee!—
Grandma's
Walking
Downstairs—"

ECONOMICAL EFFICIENT
Use only one level teaspoonful to a cup of sifted flour for most recipes.
KC BAKING POWDER
Same price today as 45 years ago
25 ounces for 25¢
Manufactured by Kellogg Powder Company, Battle Creek, Mich.
MILLIONS OF POUNDS HAVE BEEN USED BY OUR GOVERNMENT

DON'T NEGLECT A COLD

Prehlad v prsih ki lahko postane nevaren je navadno hitro olajšan, ko se uporabi pomirjevalen, topel Musterole. Musterole NI le mazilo. Je protidražilo ter pomaga lažjebiti bolečine. Milijoni ga rabijo že 25 let. Tri vrste. Priporoča ga mnogo zdravnikov in strojniki. V vseh lekarnah.

Oglašajte v — "Enakopravnosti"

Rabite vaše dolarje razumno! Kupite hišo sedaj!

909-11 Alhambra Rd., blizu London Rd., od St. Clair, Zidana hiša za 2 družini, 5 sob in kopalnice vsako stanovanje; 2 točno, 9 celih. Pogoj: Bančna financa. \$4000	14305-7 Bardwell Ave., od Hayden; hiša za dve družini; 5 sob in kopalnice vsako stanovanje; dva točna, 1 kuhinja, 2 celih. Pogoj: Bančna financa. \$3700
991 E. 131 St., 2 družinska hiša, 5 sob splošno, 4 sob na drugem nadstropju, stanovanje na tretjem nadstropju. Pogoj: Bančna financa. \$3900	1100 E. 71 St., južno od St. Clair Ave.; za 2 družini, 5 sob in kopalnice vsako stanovanje; lot 40x 120; davki \$56.21 letno. Pogoj: Bančna financa. \$3750
14516 Pepper Ave., hiša za dve družini; 5 sob; lot 11x130. Pogoj: Bančna financa. \$3650	4314 Prasse Ave., blizu Green Rd., severno od Mayfield, South Euclid; 6 sob; velika klet; gorlota na vseh straneh; garaža; poseben dvorani. Pogoj: Bančna financa. \$3500

THE CITY & SUBURBAN CO.

308-318 Anisfield Building, vogal E. 9th in Huron.—Main 1645

Lično delo

Za društvene prireditve, družabne sestanke, poroke in enake slučaje, naročite tiskovine v domači tiskarni, kjer je delo izvršeno lično po vašem okusu. Cene vedno najnižje.

Enakopravnost

6231 St. Clair Ave., HENDERSON 5811

LIFE'S BYWAYS

HAS ANYBODY EVER DISCOVERED WHY—

OK WHY GENTLEMEN PREFER ISLANDS? ESPECIALLY IF THEY ARE DUMPS

A MAN TALKS FOR TEN YEARS WHO TRIES 507 DIFFERENT KINDS OF TONICS — WILL TRY JUST ONE MORE

WHY BUTCHERS WEAR STRAW HATS IN THE WINTER TIME

A MISS WHO LOOKS LIKE THIS WILL GET ON THE EYE OF THE EVIL PARTIES FOR OUR PRESENT DAY JAZZ MAD YOUTH!

WHY YOUNG MEN WINE, DINE, PANCE, THEN TAXI THE YOUNG LADY HOME — AND GET SLAPPED FOR TRYING TO KISS HER GOOD-NIGHT!

WHY GIRLS WITH BIG EARS WILL WEAR DANGLE EARS — RINGS — AND COMB THEIR HAIR LIKE THIS

MURINE
For
YOUR EYES
Murine Co., Dpt. H. S., 9 E. Ohio St., Chicago

Millions prefer it to mayonnaise—costs less!

Miracle Whip is different—delicious! The time-honored ingredients of mayonnaise and old-fashioned boiled dressing are combined in a new, skillful way. Given the long, thorough beating that French chefs recommend for ideal flavor and smoothness—in the Miracle Whip dressing that's ready-to-use with Kraft.

Miracle Whip Salad Dressing
A NEW KIND OF DRESSING CREATED BY KRAFT

VELIKI TRGOVEC

POVEST

Spisal ENGELBERT GANGL

Gospodje v pisarni so stikali glave in si šepetali: "Pri nas ne gre več tako, kakor je šlo."

In kako bi tudi šlo!

Janez, ki je prej sam največ in najbolj delal, je sedaj zane-marjal delo in ga prepuščal dru-gim. Prej je bil vedno sam v pisarnici, zdaj ga ni bilo skoro nikoli. Pa kadar je tudi prišel, ni se poprijel dela, nego zapalil si je smotko, se naslonil na stolu ter pihal oblake dima v zrak, ali pa je vzel kvečjemu časopis v roko ter ga površno in naglo prelistal.

O vsaki količkaj važni kupči-ji je hotel biti prej vedno natanč-no poučen. Prav nič se ni smelo zgoditi brez njegove vednosti. Sedaj je bilo tudi to drugače. Gospodje so dohajali k njemu, mu kazali došla naročila ali na-kazane pošiljke ter ga prosili pojasnil, kako jim je to in ono stvar izvršiti, kako jim je na to in ono pismo odgovoriti.

Ali Zalokar je v naglici pre-gledal pisanje in ga vrnil tiste-mu, ki ga je prinesel, rekoč: "Storite, kakor se vam zdi!"

Nič ni bilo torej čudnega, da je začelo vse poslovanje zaosta-jati, in da so prihajala naročila redkejša in skromnejša.

Tudi njegovi uslužbenci, ki so videli, da je gospodu malo ali nič do napredka v trgovini, so postajali v delu površnejši, ne-točnejši. Ta in oni izmed njih je začel tudi misliti, da bi bilo do-bro, si poiskati kje drugod služ-bo; zakaj lahko se zgodi, da pro-pade Zalokarjevo veletršstvo. . . Saj že propada — in od pro-padanja do propada ni dolga pot!

In začeli so se pri njem ogle-žati uslužbenci, proseč ga, naj jih odpusti iz službe.

"Prosim, kadar izvolite," je odgovarjal Janez mirno, malo-marno.

Prej ga ni bilo dneva, da bi ne bil Zalokar vsaj po enkrat na dan v vsjoh skladiščih, kjer je moralo iti vse v najlepšem re-du — vse kakor stroji. Sedaj je minil teden, dva, trije — minil je mesec, in gospodarja ni bilo od nobene strani. Delavci so seveda začeli to izkoriščati v svojo ha-sen. Posedali so po tleh, polega-li so po balah in zabojih ter pu-šili smodke in pipe, kar jim je bilo strogo prepovedano, da ne

zatosijo ognja, ki bi lahko uni-čil vso zalogo, vredno po več ti-soč goldinarjev.

Ali kdo bi upošteval to pre-poved, ker ni nikogar, da bi se bilo treba bati pred njim?

Tako je šlo vse nekam nazaj, mesto da bi šlo naprej, in nič ni čudnega, da so stikali gospodje v pisarni, kolikor jih je še osta-lo v Zalokarjevi službi, glave in si šepetali: "Pri nas ne gre več tako, kakor je šlo!"

Janeza se je polastila malo-važnost, nebržnost in brezčut-nost. Sam v sebi je že čvrsto sklenil, da bo popustil trgovino ter se preselil ali k sestri Nani ali k svaku na Dunaj ali v Pra-go — pa tudi na to je že mislil, da bi šel k bratu Francetu v A-meriko. V njem ni bilo torej še vse urejeno in dozorelo, zato-rej je še čakal in odlagal. Kar zdelo se mu je, da ta trenutek gotovo pride. Pričakoval je še nekega velikega dogodka, ki bo odločilen. Slutil je, da ta kmalu pride. In to pričakovanje, ta ne-gotovost, to sanjanje o odločil-nem trenutku in o velikem do-godku ga je vznemirjalo, delalo sitnega, nadležnega njemu same-mu, bolnega in nestrpnega.

Mislil je in mislil, kaj bi se mu vendar moralo pripetiti, da bi dospel tisti odločilni trenutek, tisti veliki dogodek. Ali ničesar se ni mogel domisliti, nič takega ni mogel odkriti njegov duh, kar bi bilo za bodoči razvitek nje-govih razmer odločilno in veliko.

In v tej nestrpnosti, v tem strašnem duševnem nepokoju se je zatekel k molitvi in k Bogu. In kadar je legel spat, takrat je sklenil roke in prosil Boga: "Po-šlji mi vendar to, kar mora pri-ti! Daj mi brž, kar še manjka, da vzraste moje trnje do vrha! Ne morem več čakati. Imej u-smiljenje z menoj!"

Janezovi prijatelji so se bali, da bi se mu ne zmešalo . . .

Nekega večera sta zopet sede-la Janez in Janko doma pri ve-čerji. Pila sta močno vino in se razgovarjala pozno v noč.

Ze sta hotela raziti, kar zapoje hišni zvonec. Sluga hiti odpirat večna vrata.

"Ali je gospod Zalokar do-

ma?" ga vpraša pred hišo sto-ječi stražnik.

"Da, gospod je doma in še po koncu," odgovori sluga.

Stražnik stopi v vežo in naglo zbeži po stopnicah. Ne da bi pot-krkal, odpre vrata, za katerimi je čul Zalokarjev govor.

Stražnik obstane na pragu in reče ves zasopel: "Gospod Zalo-ka, strašna nesreča!"

Zalokar stopi par korakov proti njemu in vpraša: "Pa kaj je?"

"Vaši skladišči sta v plame-nih," odgovori stražnik.

Zalokar omahne nazaj in se nasloni ob mizo.

Ali hipoma se zravna, prime Janka tesno in krčevito z obema rokama za desnico ter reče:

"To je tisti odločilni trenutek, tisti veliki dogodek!"

Stražnik odide, a Janez seže po klobuku in palici in se od-pravi z Jankom za njim.

Molče sta korakala, in to po-časaj, kakor bi šla na izprehod, zakaj Janez je zadrževal korake. Stopala sta tja proti luki, odko-der je prihajala rdeča svetloba.

Ze od daleč sta čula gasilčev rog, ki je budil ljudi iz prvega spanja. In tam od gorečih poslo-vij jima je prihajalo na sluh šu-menje in govorjenje, beganje in ropotanje, pokanje in rušenje.

Janez in Janko sta prišla ta-ko blizu, da sta vse natanko raz-ločevala. Janez se je z desnico naslonil ob palico, a levico si je uprl v bok. Kobuk si je potisnil na oči, da ga ni slepila ogromna luč in z levico si je vsak hip po-negljal brado, pa je zopet uprl v bok. A drugače je stal mirno in tiho, kakor bi gledal kak nava-den, vsakdanji prizor na ulici.

A ta prizor je bil strašen in grozen.

Prvo skladišče je pogorelo že do prvega nadstropja, pri dru-gem se je lovil plamen okoli strehe in prvega nadstropja. Od razpaljenega zidovja in ka-menja je odsevala strašna vro-čina, da so si morali gasilci in vo-jaki, ki so jim prihiti na po-moč, močiti rute ter jih polagati v usta.

Iz notranjosti obžganega in porušenega zidovja so se dviga-li velikanski plameni, uničujoči

tesno in gosto naloženo blago, s katerim je tržil Zalokar.

Ti velikanski plameni so se vzpenjali proti nočnemu nebu, kakor ogromni, ognjeni stebri, katerih blesteča svetloba je raz-grinjala po nebu, da je bilo kmalu podobno velikim, razžarjenim železnim krogli. Od sten bližnjih hiš se je odbijala živordeča luč, kakor bi jih oblival kdo z rdečo tekočino. Šipe v visokih oknih so se svetlikale, kakor bi bile na-pravljene iz rdečega, brušenega stekla, v katerem se lomijo žar-ki vzhajajočega solnca. Ljudi v sosesčini je navdajala groza in strah. Menili so, da mora zdaj pa zdaj objeti požar poslopja v o-krožju, tako huda vročina se je širila na vse strani.

Med prasketanje ognja, med brizganje in cvrčanje vodenih curkov, med ropot podirajočega se zidovja skladišče se je mešalo poveljevanje, krikanje, vekanje in vzdihovanje, zakaj po ulicah se je nabralo vse polno ljudi, ki so prišli gledat, kako uničuje po-žar Zalokarja.

Ugibali so, kako je nastal o-genj.

Jedni so govorili, da iz zlob-nosti, drugi, da iz neprevidnosti. "Pojdiva, prijatelj," izprego-vori Janez, "pojdiva odtod. Jaz ne morem več tega gledati."

In šla sta in krenila proti morju.

Bilo je razburjeno, in visoki valovi so se dvigali in spenjali na površju. Bili so videti rdečepe-nasti, zakaj v njih se je kopala luč gorečih poslopj. Daleč tam na obzorju se je zrcalila v valo-vih luna, katere odsev se je zdaj širil, zdaj krčil, kakor so se va-lovi dvigali in padali.

Janez se je oklenil prijatelje-ve roke. Ves se je bil sključil, da je bil videti za glavo manjši. Tesno se je oprijel prijatelja, topo zroč pred se. Noge so se mu zapletale in mu omahovale, kakor da je vinjen. V glavi mu je bilo počutje pusto in prazno, kakor da so se mu izžrpale vse misli. Topo je zrl pred se . . .

Vendar so se mu zdaj pa zdaj dvignili pogledi, kakor da nečesa iščejo, nekaj takega, kar bi mu dalo zopet misli in treznost, s ka-

terimi bi mogel natančno preu-dariti, kako in kaj se mu je prav za prav zgodilo. Janezu je pla-valo na sluh šumenje morskih valov. In kakor bi ga pretresel mrz, in kakor bi se mu nova, rešilna misel zasvetila v glavi, tako se je ves zravnil ter pospe-šil korake, kakor da se mu mu-di k zaželenemu smotru.

In morje je šumelo kraj poz-nih izprehajalcev, in Janezovi pogledi so se včasih obrnili tja k šumečemu morju . . .

Janez se je tesneje in tesneje oprijemal prijateljeve roke. Jan-ko je slutil, o čem razmišlja se-daj Janez. Oklenil se je tudi on njegove desnice tako čvrsto, ko-likor so mu dopuščale moči.

Po Janezovi glavi so se podi-le obupne misli. Oči so mu kar nehotoma uhajale tja k valovom šumečega morja, in v prsih se mu je vzbudilo neskončno hre-penenje po hladilu v teh valovih. Samo jeden skok bi zadostoval, in hladilo valov, temota morske globočine, pokoj in mir morske-ga dna bi ga objeli z mehкими, usmiljenimi rokami, in konec bi bilo trpljenja in bolečin.

Janez je začel drgetati po vsem telesu, kakor dete, ki mu kažejo lepo, novo ograjo.

Janko je to dobro čutil in še tesneje se je oprijel njegove ro-ke. Ali Janez je silil vedno bolj h kraju obrežja, zakaj vedno mogočnejše je rastlo hrepenenje po hladilu morskih razpenjenih valov. Janko ga je vlekel na na-sprotno stran, a Janeza je gnalo tja kraj obrežja. Začela se je med prijateljsko nekako nema borba . . .

Janko se je že bal, da bodo preslabe njegove moči, in da se mu vsak hip izviije prijatelj iz rok in plane v morje. Ze je hotel začeti vpiti na pomoč, a namesto obupnega klicanja se mu izviije iz prsij proseč, topel glas: "Ja-nez, bodi mož in misli na Boga!"

In v Janezovo dušo so pripla-vale kot zdravilni sokovi besede: "Bodi mož in misli na Boga!"

Kakor bi mu zahrmetelo morje v silovitih glasovih na sluh: "Moji valovi požirajo samo o-bupance in slabotneže in tiste, ki so vrgli Boga iz srea" — tako

se mu je zazdelo, da mu govore morski valovi . . .

Janez se je odkril, dvignil po-gled proti jasnemu, z zvezdami posutemu nebu in vzkliknil z mehkim glasom: "Ah ti moj Bog saj si mi dal samo to, česar sem Te prosil!"

Prijatelja sta se izprehajala do jutra, potem sta odšla do-mov.

Janez je ostal doma do devete ure. Umil se je in oblekel ter premislil, kaj vse bo storil še ta dan.

Ob devetih je prišel v pisar-nico.

Gospodje so ga obstopili, ho-teč ga pomilovati.

A Janez jim je dejal: "Hvala vam, gospodje! Ni treba. Prosim vas pa, da greste z menoj v mojo sobo."

Tamkaj so se vstopili v pol-krog okoli Janezove pisalne mi-ze.

"Verjemite mi, gospodje," je dejal Janez, "da mi je z današ-njo nočjo ugasnila zadnja is-krica veselja do dela. Zatorej sem sklenil, da vzamem slovo od Trsta, in da razvežem vse svoje trgovske zveze. Vsak izmed vas prejme sedaj plačilo za pol leta naprej in je odpušen iz moje službe. Išcite si mest drugod, saj je pridnim rokam odprt ves svet. Iskreno vas zahvaljam za vašo vztrajno in vzgledno podpo-ro, s katero ste stali ob strani že mojemu tastu in pozneje meni."

Janez je vsakemu izplačal za-služek za pol leta naprej in mu tesno stisnil roko.

Molče in potrti so se razšli gospodje na svoja mesta, da do-gotovijo zadnje posle.

Z vednostjo trgovskega sodi-šča je opustil Janez svojo trgo-vino. Vse svoje stvari je spravi-l v najlepši red. Tudi k sod-niji, ki je pozvedovala po vzro-ku in storilu požara, je imel več potov. Ali tamkaj niso mogli ni-česar dognati. Zaslišani so bili tudi delavci, ki so delali v skla-

diščih, pa nihče ni vedel niče-sar povedati, nikogar niso mogli kaznovati, ker niso mogli niko-mur ničesar dokazati.

Mogoče je, da je kak delavec kadil in vrzel ogorek po nepre-vidnosti ali iz hudobije v stran; mogoče, da niso pogasili vseh lučij, da se je katera prevrnila ali razpočila; mogoče, da je kdo namenoma podtaknil žveplenko — vse mogoče, ali nič gotovega.

In tako je ostal izvirak velike-ga požara — tajnost.

V par tednih je bilo, kar je i-mel Janez svojega, vse popro-dano in dejano v red. Njegovi ljudje so ga ostavili, in Zalokar je ostal sam z Jankom.

(Dolje prihodnjic)

ustavi
666 PREHLADE
in
VROČICO
prvi dan
glavobol
Tekočina - tableti
mazilo - nosne
kapljice v 30 minutah

NIKE BITI SUZNI
NEPREBAVNOSTI
Trinerjevo Grenko Vino
vas reši tega

"Zahvaliti se Vam moram za Tri-nerjevo grenko vino. Skoz leto dni sem trpel radi neprebnosti — kar-koli sem popil je ustvarilo plin v mojem želodcu. Pred tremi tedni sem opazil vaš oglas, kupil stekleni-ko in od prve čajne žličke, ki sem ga popil je moja želodčna sitnost pre-šla. Bilo je kot oprostitev, kaznjene-cu. Moja čreva sedaj delujejo redno kot ura in sedaj jem s slastjo. Vsa zvesti. Wallace A. Combs."

Ako trpite vsled neprebnosti, slabega apetita, zaprtice, plinov, glavobola, nervoznosti, nemirnega spanja, prevelike utrujenosti, kupite si Trinerjevo grenko vino; jemljite ga redno po eno čajno žličko pr. obedovanjem. V vseh lekarnah.
TRINER'S ELIXIR
OF BITTER WINE.
Joseph Triner Company, Chica.

Oglašajte v —
"Enakopravnosti"

Vsem Slovencem,

ki čitajo angleško, kakor tudi staršem, ki želijo dati svojim od-raslim sinovim in hčeram v roke dobro knjigo, priporočamo

krasno novo povest

Grandsons

(VNUKI)

KATERO JE SPISAL

Louis Adamic

Avtor 'The Native's Return,' 'Laughing in the Jungle' in 'Dynamite'

✖ ✖

To je povest treh vnukov slovenskega izseljenca v Ameriki.

Cena lepo vezani knjigi

obsegajoči 371 strani, je

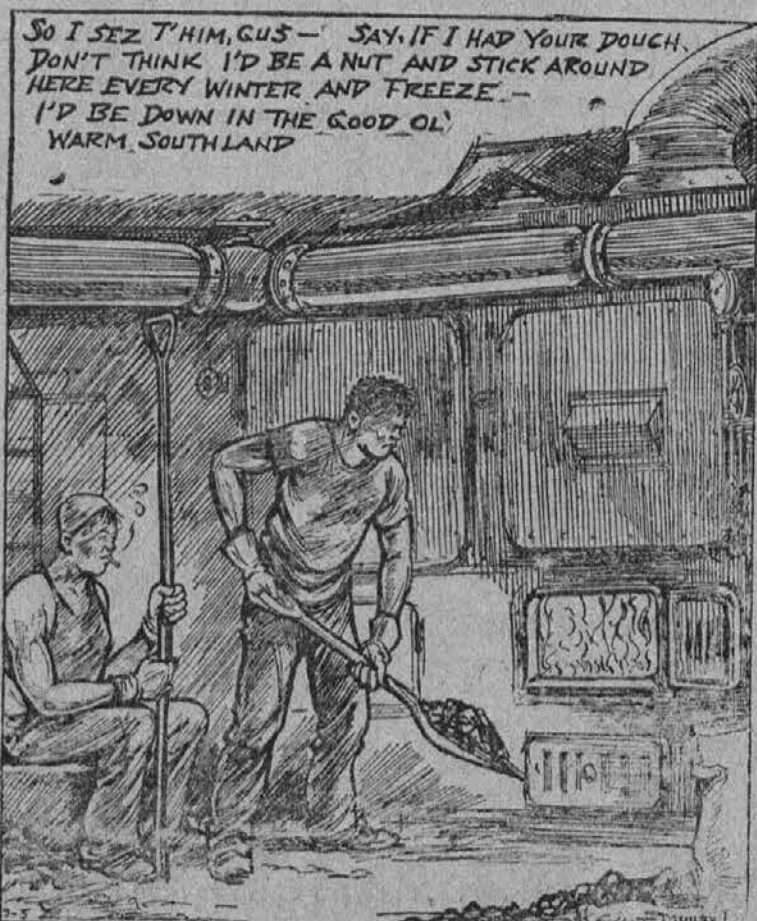
\$2.50.

NAROČILA SPREJEMA

ENAKOPRAVNOST

6231 ST. CLAIR AVE. — — — — CLEVELAND, OHIO

LIFE'S BYWAYS

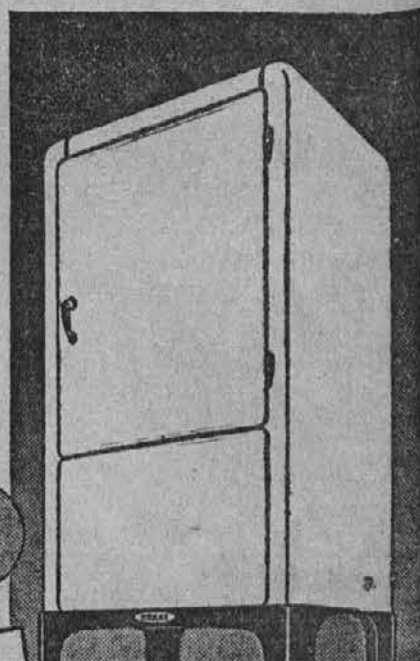
SO I SEZ T'HIM, GUS — SAY, IF I HAD YOUR DOUGH, DON'T THINK I'D BE A NUT AND STICK AROUND HERE EVERY WINTER AND FREEZE — I'D BE DOWN IN THE GOOD OLD WARM, SOUTHLAND

ONLY IN NORGE DO YOU GET THE PLUS VALUE OF ROLLATOR REFRIGERATION

Part of the plus value in Norge is the plus cold-making power of the Rollator. It is able to make more cold than you'll ever need, is simple in construction, smooth in operation, uses hardly any current, is almost everlasting. By actual test, the Rollator improves with use.

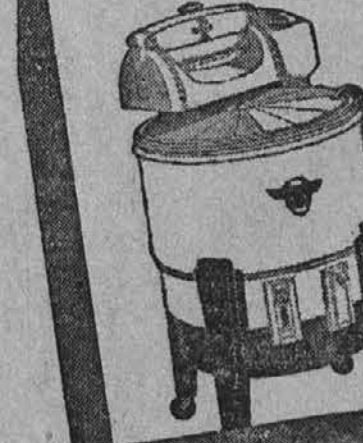
The extreme efficiency and dependableness of the Rollator is the basis of saving in both food and refrigeration. Rollator Refrigeration enables Norge owners to save up to \$11 a month.

THE ROLLATOR... Smooth, easy, rolling power provides more cold — uses less current.

SEE THE NORGE BEFORE YOU BUY

ONLY IN THE NORGE WASHER DO YOU GET THE PLUS VALUE OF Autobuilt TRANSMISSION

When you buy a new washer, you expect it to give you years of quiet, dependable, trouble-free service.

But do you realize that, from the standpoint of dependable performance, the most important part of a washer is the part you never see? It's the transmission. And only the Norge washer has the "Autobuilt" transmission, with its system of "take-up points" which makes the Norge truly a life-lasting washer.

(Model 80-P Washer with Pump Illustrated) 80-PWL-1

SUPERIOR HOME SUPPLY
6401-05 Superior Ave.

NORGE